

Սրապիոն Ուռհայեցին, որ Ամիդի մէջ հաւաքելով բազմաթիւ աշակերտներ զանոնք զարգացուց:

Նոյնպէս յիշատակելի են Սրապիոն վրդ. Օձտեղացին՝ որ Բաբերդի Վահանաշէն վանքին մէջ գործեց, Կարապետ Զաք վարդապետը, որ Վանայ Վարդայ վանքին մէջ վարդապետներ և աշակերտներ հասցնելու աշխատեցաւ և ուրիշ վարդապետներ, որոնց գործունէութիւնը թէև վաղանցիկ՝ սակայն բոլորովին ապարդիւն չեղաւ:

1608 ին Սիւնեաց վաղեմի դպրոցին վերակազմութիւնը ազգային մտաւոր վերածննդեան մէջ կատարեց նշանաւոր դեր և կրթական գործին աւելի հաստատուն ձև մը տուաւ:

Ասոր նախաձեռնարկ եղան Սարգիս Պարոնտէր Սաղմոսավանքի եպիսկոպոսը և Մեծ-Անապատի տռաջնորդը, և Տրապիզոնցի այրի քահանայ մը՝ Կիրակոս անուն, որոնք Երուսաղէմի մէջ իրարու հանդիպեցան և հոն Ռաֆայ և Ռաբան և Ռախոբհաբոբ որոշեցին կրօնաւորական բարեկարգութեան աշխատիլ և Եգիպտոսի ու Երուսաղէմի վանքերուն մէջ իրենց տեսածը Հայաստանի մէջ գործադրել: Արդարեւ դառնալով Հայաստան զիմեցին Սիւնիք, եւ